

Webbartikel som är översatt av Copilot:

<https://www.durham.ac.uk/departments/academic/history/news/is-trump-a-fascist/>

Artikeln skrevs under presidentvalet 2024 och Trump hade ännu inte återvalts till USA:s president.

Är Donald Trump fascist? En bedömning från en historiker

Efter att Demokraternas presidentkandidat Kamala Harris sagt att hennes republikanske motståndare Donald Trump är fascist, undersöker historikern Dr Benedetta Carnaghi om den tidigare [nuvarande] presidenten uppfyller definitionen av fascism.

General John Kelly, den person som tjänstgjorde längst som Donald Trumps stabschef, gick nyligen ut offentligt med sina farhågor om att Trump uppfyller definitionen av en fascist. I en intervju med New York Times sade Kelly att Trump "skulle styra som en diktator om han fick möjlighet". Några dagar senare instämde vicepresident Kamala Harris i denna bedömning.

Trump svarade på sitt vanliga sätt. Han kallade Kelly för en "degenererad person" och anklagade honom för att hitta på historier på grund av sitt hat mot Trump. Trump påstod också felaktigt att Harris hade kallat honom för Adolf Hitler. Det hade hon inte gjort. Ironiskt nog var det Trumps egen vicepresidentkandidat J.D. Vance som tidigare hade kallat honom "Amerikas Hitler" i ett privat textmeddelande.

Kelly gav dessutom en relativt tydlig definition av fascism, ett begrepp som ofta används både som politiskt begrepp och som ett politiskt skällsord. Han beskrev fascism som:

"En högerextrem, auktoritär och ultranationalistisk politisk ideologi och rörelse som kännetecknas av en diktatorisk ledare, centraliserat styre, militarism, tvångsmässigt undertryckande av opposition samt en tro på en naturlig samhällshierarki."

Denna definition ligger nära de historiska beskrivningar av fascismen som växte fram i Italien 1919 och som senare spreds över Europa under mellankrigstiden. Historikern Federico

Finchelstein sammanfattar fascismen som en politisk ideologi som omfattar totalitarism, statsterror, imperialism och rasism, samt i Nazitysklands fall även Förintelsen

Historikernas debatt om fascism

Historiker har diskuterat om begreppet fascism kan användas om Trump sedan hans första presidentkampanj och valvinst 2016. Redan 2015 menade Cornell-professorn Isabel Hull att Trump inte var tillräckligt ideologiskt övertygad för att vara fascist. Hon beskrev honom istället som en nationalistisk populist.

Finchelstein har skrivit en hel bok om skillnaden mellan historisk fascism och modern populism. Enligt honom delar de vissa drag, men fascismen bygger på diktatur medan populismen verkar inom demokratiska system. Samtidigt kan populism utvecklas till fascism om den börjar identifiera och förfölja inre fiender.

Timothy Snyder, professor vid Yale University, har däremot upprepade gånger hävdat att Trump faktiskt är fascist. Han har varnat för att amerikaner riskerar att vänja sig vid ett mer auktoritärt styre utan att märka hur demokratin gradvis försvagas.

Finchelsteins egen syn förändrades efter den 6 januari 2021, då Trump ansågs ha uppmuntrat sina anhängare att attackera Kapitolium i Washington för att stoppa maktöverföringen till Joe Biden. Efter händelsen argumenterade han för att Trump hade lämnat populismen bakom sig och istället blivit ett verkligt hot mot demokratin med fascistiska drag

Även historikern Robert Paxton ändrade sin uppfattning efter stormningen av Kapitolium. Han skrev att etiketten "fascist" nu inte bara var rimlig utan också nödvändig att använda om Trump.

Andra forskare är inte övertygade. Richard Evans, professor emeritus vid Cambridge University, menar att Trump inte är fascist. Han hävdar att den 6 januari inte var en statskupp och att attacken mot kongressen inte var ett förplanerat försök att ta makten över staten.

Evans anser också att Trump saknar det klassiska fascistiska intresset för territoriell expansion och erövringskrig. Dessutom menar han att det är politiskt oklokt att försöka förstå Trump genom äldre begrepp istället för att analysera honom som ett nytt politiskt fenomen.

Historikern Ruth Ben-Ghiat intar en mellanposition. Hon menar att fascismbegreppet ibland är för begränsande för att beskriva Trump, eftersom han lika gärna hyllar kommunistiska diktatorer som fascistiska ledare. Samtidigt anser hon att det inte råder något tvivel om att Trump har skapat nya möjligheter för fascistiska idéer och metoder att spridas och utvecklas.

Dr Carnaghis bedömning

Jag anser att Trump skulle agera som en fullskalig fascist om han hade möjlighet. Frågan är om det amerikanska folket skulle tillåta det. Hittills har han genomfört politik som kan beskrivas som en mildare form av fascism, så långt hans makt har räckt.

Han försökte ogiltigförklara resultatet av ett demokratiskt val. Han nominerade domare till Högsta domstolen som bidrog till att upphäva domen Roe v. Wade, vilket förändrade kvinnors rätt till abort. Han införde också ytterligare hinder för immigranter som sökte asyl i USA, åtgärder som enligt vissa bedömare påminner om fascistiska raslagar. Dessutom har han hotat att använda militär och polis mot politiska motståndare.

Samtidigt har Trump hittills varit tvungen att verka inom ramen för det demokratiska rättssystemet. Om amerikanerna väljer honom till president en andra gång finns det inga garantier för att dessa begränsningar kommer att bestå. Om fascismen återkommer kommer det inte att vara som en fars utan som en tragedi.

Frågor till texten

1. Hur definieras fascism i texten?
2. Vilka argument använder historiker som menar att Trump är fascist?
3. Vilka argument använder historiker som menar att Trump inte är fascist?
4. Vilken betydelse hade stormningen av Kapitolium den 6 januari 2021 för debatten?
5. Har Trumps regering agerat fascistiskt och/eller auktoritärt sedan 2025, enligt textens definition?
6. Är det rimligt att använda historiska begrepp för att beskriva dagens politik? Motivera ditt svar med exempel från texten.